



## ARAŞTIRMA MAKALESİ

### **İmece Kültürünün Turizmde Kullanımı: Bilecik-Kurşunlu Köyü**

Prof. Dr. Meryem AKOĞLAN KOZAK, Anadolu Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Eskişehir, e-posta: [mkozak@anadolu.edu.tr](mailto:mkozak@anadolu.edu.tr)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0577-1843>

Öğr. Gör. Necip ÖZDEMİR, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Çavdarhisar Meslek Yüksekokulu, Kütahya, e-posta: [necip.ozdemir@dpu.edu.tr](mailto:necip.ozdemir@dpu.edu.tr)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9440-5003>

Öğr. Gör. Yusuf ÇUHADAR, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Osmaneli Meslek Yüksekokulu, Bilecik, e-posta: [yusuf.cuhadar@bilecik.edu.tr](mailto:yusuf.cuhadar@bilecik.edu.tr)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1765-9675>

## **Öz**

Bu araştırmanın amacı imece kültürünün, turizmde kullanılabileceğini bir örnek üzerinden anlatmaktır. Nitel araştırma deseninin kullanıldığı çalışmada, tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmış ve Bilecik ili Kurşunlu köyünde halen yaşatılmaya devam eden ve somut olmayan kültürel miras ögesi imece kültürünün, turizmde kullanımı tipik durum olarak seçilmiştir. Çalışma alanı olarak seçilen Kurşunlu köyünde, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden faydalanılmış ve imece usulü ile ağırlama işi yapan 11 kişi ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme sorularının hazırlanmasında literatürdeki imece ile ilgili gerekler dikkate alınmış ve 10 adet açık uçlu soru belirlenmiştir. Görüşmeler, 10-12 Mayıs 2019 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Görüşmeler sonucunda elde edilen veriler, betimsel analiz tekniğiyle analiz edilerek alt başlıklar halinde sunulmuştur. Çalışmada elde edilen bulgular neticesinde, köy halkının yaşamında imece kültürünün önemli bir yeri olduğu ve köy içerisinde yapılan ağırlama ve konaklama işlerinin her bir basamağında kültürel mirasın bir parçası olan imece kültürünün yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, imece usulüyle yürütülen turizm faaliyeti sayesinde kırsaldaki kadınların haneçi gelir sağlayarak rolünün değiştiği, misafirlerin de imece usulüyle yapılan işlere katıldığı ve unutulmaya yüz tutan böyle bir kültürü turizm sayesinde hatırladığı ya da öğrendiği çalışmada elde edilen diğer önemli sonuçlar arasındadır.

**Anahtar Kelimeler:** Somut Olmayan Kültürel Miras, İmece Kültürü, Turizm, Yerel Halk, Kurşunlu Köyü.

**Makale Gönderme Tarihi:** 24.07.2019

**Makale Kabul Tarihi:** 07.10.2019

## **Önerilen Atıf:**

Akoğlan Kozak, M., Özdemir, N. ve Çuhadar, Y. (2019). İmece Kültürünün Turizmde Kullanımı: Bilecik-Kurşunlu Köyü, *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(4): 805-819.

© 2019 Türk Turizm Araştırmaları Dergisi.



## Journal of Turkish Tourism Research

2019, 3(4): 805-819.

DOI: [10.26677/TR1010.2019.212](https://doi.org/10.26677/TR1010.2019.212)

ISSN: 2587-0890 Journal Homepage: <https://www.tutad.org>



### RESEARCH PAPER

## The Use of Imece Culture in Tourism: Bilecik-Kurşunlu Village

Prof. Dr. Meryem AKOĞLAN KOZAK, Anadolu University, Faculty of Business Administration, Eskişehir, e-mail: [mkozak@anadolu.edu.tr](mailto:mkozak@anadolu.edu.tr)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0577-1843>

Lecturer Necip ÖZDEMİR, Kütahya Dumlupınar University, Çavdarhisar Vocational School, Kütahya, e-mail: [necip.ozdemir@dpu.edu.tr](mailto:necip.ozdemir@dpu.edu.tr)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9440-5003>

Lecturer Yusuf ÇUHADAR, Bilecik Şeyh Edebali University, Osmaneli Vocational School, Bilecik, e-posta: [yusuf.cuhadar@bilecik.edu.tr](mailto:yusuf.cuhadar@bilecik.edu.tr)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1765-9675>

### Abstract

The purpose of this research is to show that imece culture can be used in tourism through an example. In the study that qualitative research design was used, typical case sampling method was used and the use of imece culture which is still keep to alive in the Kurşunlu village of Bilecik province and is an intangible cultural heritage element, in tourism has been chosen as a typical case. In the Kurşunlu village, selected as the study area, semi-structured interview technique was used and face-to-face interviews were conducted with 11 people who were engaged in hospitality by imece method. In the preparation of the interview questions, the requirements related to the imece in the literature were taken into consideration and 10 open-ended questions were determined. The interviews were conducted between 10-12 May 2019. The collected data as a result of the interviews were analyzed with descriptive analysis technique and presented as subtitles. As a result of the findings, it is concluded that imece culture has an important place in the life of the village people and imece culture which is a part of the cultural heritage, is included in every step of the hospitality and accommodation works performed in the village. Also, it is among the other important results of the study that the role of women in rural areas has been changed by providing household income thanks to the tourism activities carried out by imece method, and the guests have also participated in the works done by imece method and the guests remembered or learned such a culture which is almost forgotten thanks to the tourism.

**Keywords:** Intangible Cultural Heritage, Imece Culture, Tourism, Local People, Kurşunlu Village.

**Received:** 24.07.2019

**Accepted:** 07.10.2019

### Suggested Citation:

Akoğlan Kozak, M., Özdemir, N. and Çuhadar, Y. (2019). The Use of Imece Culture in Tourism: Bilecik-Kurşunlu Village, *Journal of Turkish Tourism Research*, 3(4): 805-819.

© 2019 Türk Turizm Araştırmaları Dergisi.

## GİRİŞ

Türk milleti, diğer toplumların aksine bugüne kadar toplumlar arası statü farkı hiç gözetmemiş ve böyle bir yapı oluşturma gereksinimi de duymamıştır. En düşük gelire sahip olanlardan, en yüksek gelire sahip olanlara kadar herkes eşit haklara sahip olarak, hiç kimse bulunduğu konumdan dolayı bir diğerine farklı muamelede bulunmamıştır. Türk milletinin sahip olduğu bu özellikler, İslâm kültürüyle birlikte daha kuvvetli hale gelerek, Türk-İslâm medeniyetini oluşturmuştur. Bu medeniyetin olmazsa olmazlarından biri de yardımlaşma ve dayanışma duygusudur (Bektaş Karabatak, 2018: 491). Türk kültüründe uzun yıllar boyunca yaşatılan imece usulü dayanışma kültürü de böyle bir dayanışma duygusunun sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın "Somut Olmayan Kültürel Miras" listesinde yer alan imece kültürü, "Toplumsal Uygulamalar, Ritüeller ve Şölenler" kategorisi kapsamında açıklanmaktadır (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2019). Toplumsal uygulamalar, toplumsallığa ve toplumsallaşmaya olanak sağlayan başlıca uygulamalardır. İnsanlar, belirli değerlere ve kurallara bağlı olarak grup halinde yaşarlar. Bu değer ve kurallar, gruba iç tutum sağlar ve bir kimlik kazandırır. Kimlik ve tutunum, grup içindeki dayanışmayı ve grubun bir bireyi olarak kendini tanımlamasını kolaylaştırır. Böylelikle, insanlar kendilerini yalnız görmeyerek, ortaya çıkan her türlü sorunun çözümünde içinde bulunduğu grubun desteğini yanında bulmaktadırlar (Aydın ve Atay, 2009). Kırsal alanlarda özellikle, köy yaşamında grup üyelerinden alınan bu desteğe imece denilmektedir. İmece, bir köy ya da köy topluluğu içerisindeki işlerin zorunlu veya gönüllü olarak toplumun üyeleri tarafından elbirliği ile yapılması anlamına gelmektedir (Kara, 2016: 379). Eski çağlardan beri Türkler arasında çok yaygın bir yardımlaşma usulü olan imece, Anadolu'nun daha çok kırsal bölgelerinde yaşayan insanların sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını ortaklaşa bir düzen içerisinde karşılamalarını anlatan bir toplumsal dayanışma örneğidir (Pehlivan, 2009). Toplumsal dayanışmayı çalışmalarının başlıca teması olarak belirleyen Durkheim (2006) ise böyle bir dayanışmayı, mekanik dayanışma olarak tanımlamıştır. Mekanik dayanışma, insanların küçük gruplar halinde bir arada yaşadığı, yaşam alanında herkesin birbirini tanıdığı, yüz yüze ilişkiler kurduğu ve değişimin oldukça yavaş gerçekleştiği topluluklarda öne çıkan bir dayanışma türüdür (Kara, 2016: 379). Görüldüğü üzere Türk kültürüne özgü imece usulü dayanışma ile endüstri öncesi toplumlarda görülen mekanik dayanışma arasında bir benzerlik söz konusudur. Bu bakımdan araştırmanın konusunu oluşturan imece kültürü, Durkheim'in mekanik dayanışma kavramına bağlı olarak kurgulanmıştır.

Günümüzde toplumların yaşayış biçimleri etrafında şekillenmiş somut olmayan kültürel miras değerleri, özgün turistik kültürel uygulamalar haline gelmiştir. Turistlerin kendi kültürlerinin dışında farklı bir kültürü deneyimleme taleplerinin artması ile bu durum yakından ilişkilidir (Ar ve Uğuz, 2015: 1406). Turistlerin ziyaret ettikleri destinasyonların kendilerine özgü kültürel uygulamaları hakkında bilgi edinmeleri, bu uygulamalarla ilgili gözlemler yaparak bir deneyim elde etmek istemeleri, en önemli beklentileri arasındadır (Ar, 2015: 1). Bu beklentilerin karşılanabilmesi için hem sektör içerisinde faaliyet gösteren işletmelere hem de ilgili alanda çalışan rehberlere ve akademisyenlere önemli görevler düşmektedir. İlgili alana katkı sağlamak üzere yapılan çalışmalarda ise halı dokumacılığı (Güdü Demirbulat, Sonat ve Bozok, 2015), yöresel yiyecekler (Çapar ve Yenipınar, 2016), kahve kültürü (Çevik ve Yıldırım Saçılık, 2016), keçecilik geleneği (Pekerşen ve Çalık, 2017), Mevlevi sema törenleri (Akmaz ve Sürme, 2018), ebru sanatı (Pelit ve Türkoğlu, 2019) gibi konular ele alınmıştır. Ancak imece kültürünü, turizm bağlamında ele alan herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

## **KAVRAMSAL ÇERÇEVE**

### **Toplumsal Dayanışma Kavramı**

Toplumsal kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılması, yeni katılan üyelerin topluma uyum sağlaması ve toplumda var olan düzenin sürekliliğinin sağlanması için o toplumun üyeleri arasında bir dayanışmanın bulunması gerekmektedir (Ulubey, 2008: 1). Kavram olarak dayanışma, bir topluluğu oluşturanların duygu, düşünce ve ortak çıkarlarda birbirlerine karşılıklı olarak bağlanmasını ifade etmektedir (Türk Dil Kurumu-TDK, 2019a). Dayanışma, ortak amaç ve benzer ilgilere sahip olan insanların paylaştığı inancı anlatan bir terimdir. Belirli bir amacı gerçekleştirmeye yönelik birlik ve beraberliği sağlayan, bir güç ve direniş kaynağıdır (Marshall, 1999: 132-133). Toplumsal dayanışma ise toplumun kurum ve kuruluşlarıyla ortak değerler etrafında birleşilmesi ve birlikte hareket edilmesidir (TDK, 2019b). Toplumsal dayanışmayı çalışmalarının başlıca teması olarak belirleyen Durkheim (2006), toplumsal dayanışmayı iş bölümünden ayrı düşünmeyerek, dayanışmanın mekanik ve organik türlerini ayırt etmiştir. Toplumsal dayanışmanın, kişilerin topluluk veya toplum olma kararı ile ilişkili olduğunu belirtmiştir. Durkheim (2006)'a göre dayanışma, mekanik ya da organik nitelikte olabilen, bir kişiyi diğerine bağlayan ilişki türüdür. Bu ilişki, endüstri öncesi toplumlarda mekanik bir nitelik edinirken, Durkheim'in "gerçek toplum" olarak ifade ettiği endüstri sonrası topluluklarda organik bir nitelik kazanmaktadır (Taburoğlu, 2018: 19).

Organik dayanışma, toplumdaki iş bölümünden ortaya çıkan bir dayanışma çeşididir (Ergun, 1984: 58). Sanayi devriminden sonra iş bölümü, toplumlarda gelişmeye başlayarak, onların birlik ve bütünlüğü sağlayacak bir unsur olmuştur (Ulubey, 2008: 51). Durkheim bu toplumsal birliği, canlı bir varlıktaki organlar arası birliğe benzetmiş ve bireylerin farklılaşması üzerine kurulan bu dayanışma çeşidine de organik dayanışma adını vermiştir. Çünkü canlı bir varlığın sahip olduğu her organın farklı bir görevi bulunur ve bütün bu farklı görevler yaşantının sürdürülebilmesi için zorunludur (Ergun, 1984: 58). Organik dayanışmanın karakterize ettiği toplumlarda, toplumsal birliği bireylerin farklı görev ve sorumluluklara sahip olmaları sağlar. Örneğin, avcı olan bir baba ile toplayıcı annenin yönettiği aile pratik olarak kendine yetmekteyken, günümüz toplumlarındaki bir aile gereksinimlerini karşılamak için bakkala, fırıncıya, kasaba ve diğer meslek gruplarına ihtiyaç duymaktadır (Ritzer, 1992: 4). Toplumda yer alan her bir birey, başkalarına bağımlı olduğu gibi diğerleri de ona bağımlıdır (Durkheim, 2006: 221). Söz konusu bu durum ise toplumda yer alan bireyleri bağımlılık ve çıkar ilişkisi bağlamında toplumsal hayata muhtaç kılmakta ve bireyler arasında organik bir dayanışma oluşturmaktadır (Ekinci, 2018: 5).

Mekanik dayanışma, organik dayanışmanın aksine benzerlikten ileri gelen, bireyler arası farklılığın az olduğu bir dayanışma türüdür (Ergun, 1984: 57). Durkheim'e göre temel uğraş alanı tarım ve hayvancılık olan toplumlarda iş bölümü belirsizleşir ve iş bölümü, mekanik olarak gerçekleştirilir. Bu toplumlarda yer alan bütün bireyler neredeyse aynı işi yapar ve aynı konuda uzmanlaşırlar. Böylece organik iş bölümünün yerini mekanik olarak yapılan yardımlaşma alır (Taburoğlu, 2018: 23). Mekanik dayanışmanın araştırmanın konusunu oluşturan imece usulü dayanışma kültürü ile benzerlik göstermesinden dolayı ilgili bölümde daha detaylı açıklanmıştır.

### **Mekanik Dayanışma ve İmece Kültürü**

Mekanik dayanışmanın karakterize ettiği daha ilkel tip, oldukça sınırlı düzeyde iş bölümünün olduğu ya da bulunmadığı nispeten farklılaşmamış bir toplumdaki dayanışma türünü temsil etmektedir (Ritzer, 1992: 4). Bu dayanışma biçiminin hâkim olduğu toplumlarda, bireyler birbirlerinden çok az farklı olmaktadır. Böyle bir toplumun üyeleri aynı duyguları

hissetmekte, aynı değerlere katılmakta ve aynı kutsal inanca sahip olmaktadır (Aron, 2010: 230). Bu toplumun üyeleri arasındaki ilişkiler özellikle yüz yüze veya mekanik olarak gerçekleşmektedir. İş bölümü çok basit olmakla birlikte, insanların çoğunluğu genellikle benzer işler yapmaktadırlar (örneğin, avcı veya çiftçidir). Ortak bir yaşam tarzı, herkesin bildiği ve uyguladığı ortak âdetleri ve ritüelleri bulunmaktadır (Slattery, 2007: 114-115).

Mekanik toplumlarda özel mülkiyet neredeyse hiç yoktur ve tamamen kolektif (ortak) bilinç hâkim durumdadır (Slattery, 2007: 115). Toplum içindeki bireysel davranışların yönlendirilmesi ve kontrolünde önemli bir rol oynayan kolektif bilinç (Bahar, 2009: 38), bir toplumsal dayanışma kaynağı olarak ortak bir ahlâk veya değerler topluluğunu çağrıştırmaktadır (Slattery, 2007: 115). Mekanik yapıya sahip toplumlarda ise bu kolektif bilinci oluşturan unsurlar daha çok din, töre, gelenekler, aile, bağlılıklar, bilinç, vicdan gibi nitel değerlerdir. Dolayısıyla, mekanik dayanışma, kişisel çıkarların olmadığı bir tür diğerkâmlık (özgecilik) üzerinde inşa edilen bir dayanışma modelidir (Taburoğlu, 2018: 26). Bu dayanışma modelinde, toplumun birer üyesi olan kişiler, kendileriyle benzer dinsel inanış, iş ve eğitim gibi ortak hayat tarzına sahip olan diğer bireylerle kaynaşma içerisindeyler. Bu nedenle, özellikle savaş ve felaket gibi toplumsal varlığa yönelik tehlikelerde, toplumun bireyleri arasında yardımlaşma ve dayanışma kendiliğinden oluşmaktadır (Dilik, 1988: 47; Ayhan, 2008: 81; Taburoğlu, 2018: 6).

Kültürün temel yapısını oluşturan gelenek ve görenekler içerisinde çok anlamlı ve önemli bir yeri olan imece kültürü ise karşılıklı yardımlaşma ve dayanışma ile birlikte iş görme anlayışından doğan (Aksoy, 2017: 95), Anadolu kültürünün dünya literatürüne armağan ettiği bir sözcüktür (Alper, 2017). Kavram olarak imece, *"kırsal topluluklarda köyün zorunlu ve isteğe bağlı işlerinin köylülerce eşit şartlarda emek birliğiyle gerçekleştirilmesi"*, *"birçok kimsenin toplanıp el birliğiyle bir kişinin veya bir topluluğun işini görmesi ve böylece işlerin sıra ile bitirilmesi"* anlamında kullanılmaktadır (TDK, 2019c).

İmece usulüyle yapılan karşılıklı yardımlaşma ve dayanışma kültürü, mekanik toplum yapısının gerekleri ile örtüşmektedir. Çünkü mekanik toplumda olduğu gibi imece usulünde de karşılıklı dayanışma, ortak iş yapma esası hakimdir. İmece usulüyle yaygın bir biçimde yapılan ve toplumsal dayanışma gerektiren işlerden bazıları şöyle özetlenebilir (Kaderli, 2008: 98; Karabaşa, 2014:111): Tarlanın sürülmesi, ekinlerin biçilmesi, mahsulün taşınması, sebzeçilik ve meyvecilikle ilgili işler, hayvanların kışlık yiyeceklerini tedarik etme, kışlık yiyecek-içeceklerin hazırlanması, kilim, hasır dokuma ve benzeri çeşitli işler, dul, yetim, kocası gurbette olan kadınlar ve yaşlıların işleri, fakir ve yetim olanların çeyiz ve düğün işleri, sel, deprem ve yangın gibi doğal afetlere uğrayanların evlerini yapmak veya tamir etmek, yol, köprü okul, cami, köy odası yapımı ile ilgili işler, köye gelen misafirlerin ağırlanması.

Köy ve kırsal yaşamda önemli bir yere sahip olan imece kültürü hakkındaki Eren (1974)'in çalışmasında, imece kelimesinin kavramsal analizi yapılarak, Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde farklı isim (meci, emeç, imeci, ilmeci, eğrat kubaşmak) ve anlamlarda kullanıldığı belirtilmiştir. Kaderli (2008) tarafından yapılan çalışmada; Kuzeydoğu Bulgaristan'da Türk yerleşim bölgesi olan Deliorman'ın Aydoğdu köyündeki imece geleneği incelenmiştir. Bölgede Tarım Kooperatifleri kurulmadan önce köy halkı arasında imeceye dayalı iş görme eyleminin olmadığı, hane geliri yüksek olan kesimin gündelikçi-yevmiyeci tutarak işlerini yaptırıldıkları tespit edilmiştir. Çalışmanın maddi yapıdaki bu değişim ile ilgili sonuçları, mekanik toplumsal yapının imece kültürünün yürütülmesindeki rolünü ortaya koyar niteliktedir. Kara (2016)'nın yaptığı çalışma ise imece kültürünü doğrudan Durkheim'in toplumsal iş bölümü içerisinde yer alan toplumsal dayanışmasına dayandırması bakımından değerlidir. Giresun iline bağlı Tirebolu-Doğankent yöresinde, imece kültürünün önemli bir yere sahip olduğu, ancak kırdan kente göçlerin başlaması ve kapitalizmin gelişmesiyle birlikte bu kültürün de yavaş yavaş kaybolmak üzere olduğu tespit edilmiştir.

## **Çalışmanın Amacı ve Önemi**

Bu çalışmanın amacı, Bilecik ili Kurşunlu köyünde halen yaşatılmaya devam eden ve somut olmayan kültürel miras ögesi imece kültürünün, turizmde kullanılabileceğini bir örnek üzerinden anlatmaktır. Çalışma, imecenin bir kültürel değer olarak yeni nesillere aktarılmasında bir farkındalık yaratması, turizm alanında kullanılarak yaşatılabilmesi ve bir yerel kalkınma modeli olarak önerilebilmesi bakımından önemlidir.

## **YÖNTEM**

Nitel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilen bu çalışmada, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Bu teknik; açık uçlu soruların kullanılması, etkin dinlenmenin yapılması, cevapların kaydedilmesi ve ilişkili ek sorularla araştırma konusunun detaylı bir şekilde incelenmesine imkân sunmaktadır (Akıncı ve Sönmez, 2015). Bu amaçla, bir görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme formunun ilk bölümünde, yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak, imece kültürünün turizmde kullanımı hakkında 10 açık uçlu soru katılımcılara yöneltilmiştir. Soruların hazırlanmasında, alanyazında ki imece ile ilgili gerekler dikkate alınmıştır. İkinci bölümde ise yerel halkın demografik özelliklerini belirlemeye yönelik kapalı uçlu sorulara yer verilmiştir.

Çalışmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Tipik durum örnekleme, araştırmacının yeni bir uygulamayı veya bir yeniliği tanıtmak istediğinde, bu uygulamanın yapıldığı veya yeniliğin olduğu bir dizi durum arasından en tipik bir veya birkaç tanesini saptayarak bunların çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 110). Bu bağlamda çalışmada, Bilecik ilinin Kurşunlu köyünde toplumsal dayanışma örneği olan imece kültürünün, turizmde kullanımı tipik durum olarak seçilmiştir. Çalışma alanı olarak bu köyün seçilmesinde, köy halkının halen yaşatmaya devam ettiği imece kültürünü turizmde kullanması etkili olmuştur.

Kurşunlu Köyü, Bilecik ilinin Gölpazarı ilçesine bağlı Bilecik iline 38 km, Gölpazarı ilçesine 7 km uzaklıkta bir köydür. Köyün iklimi, Marmara iklimi etki alanı içerisindedir. Köyün ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Köyün ismi konusunda çeşitli söylentiler olsa da yörede var olan kurşun madeninden aldığı bilinmektedir (Bilecik Belediyesi, 2019). Çalışma alanı olarak seçilen Kurşunlu köyünün 2018 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 165 kişiden oluşmaktadır. Görüşmeler 10-12 Mayıs 2019 tarihleri arasında, imece usulü ile ağırlama işi yapan 20 kişiden, görüşme teklifine olumlu yanıt veren 11 kişi ile birebir görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşme ses kayıt cihazına kaydedilmiş ve ardından ses kaydı eksiksiz bir şekilde çözümlenerek çözüm metni oluşturulmuştur. Elde edilen veriler betimsel analiz tekniğiyle analiz edilerek alt başlıklar halinde sunulmuştur.

## **BULGULAR**

### **Demografik Yapı**

Yerel halkın demografik özelliklerine ilişkin bulguları gösteren Tablo 1 incelendiğinde, katılımcıların yaşlarının 40'lı yaşlardan 60'lı yaşlara kadar değişiklik gösterdiği ve orta yaşlıların çoğunlukta olduğu söylenebilir. Meslek gruplarına bakıldığında, emekli öğretmen, emekli polis memuru, çiftçi, muhtar gibi çeşitli meslek grubuna sahip olan katılımcılardan oluştuğu görülmektedir. Bununla birlikte, görüşme yapılan katılımcıların, sekizi kadın, üçü erkek; biri

bekâr ve 10'u evlidir. Eğitim durumlarına bakıldığında ise katılımcıların yedisi ilkokul mezunu, üçü lise mezunu, biri lisans mezunudur.

**Tablo 1:** Demografik Özellikler

KATILIMCI	MESLEĞİ	CİNSİYETİ	YAŞ	EĞİTİM DURUMU	MEDENİ DURUMU
K1	Köy Muhtarı	Erkek	48	İlkokul	Evli
K2	Emekli Öğretmen	Erkek	65	Öğretmen Lisesi	Bekâr
K3	Çiftçi	Kadın	58	Lise	Evli
K4	Çiftçi	Kadın	56	İlkokul	Evli
K5	Emekli Polis	Erkek	58	Lise	Evli
K6	Emekli Öğretmen	Kadın	63	Yüksekokul	Evli
K7	Çiftçi	Kadın	47	İlkokul	Evli
K8	Çiftçi	Kadın	46	İlkokul	Evli
K9	Çiftçi	Kadın	65	İlkokul	Evli
K10	Çiftçi	Kadın	57	İlkokul	Evli
K11	Çiftçi	Kadın	41	İlkokul	Evli

Tablo 1'e dayanarak, çeşitli meslek gruplarında yer alan kişilerin yapılan imece usulü ağırlama faaliyetlerinde yer aldıkları görülmektedir. Bu bağlamda, 7/11 kişinin çiftçi, 3/11 kişinin ise emekli olduğu görülmektedir. Demografik yapının, emekli, çiftçi, ilkokul eğitilmiş ve köy kökenli olması az gelişmiş bir ekonomik yapıya işaret etmektedir. Bu yapı da toplumsal dayanışmayı gerektiren mekanik yapıyı beslemekte ve imeceyi gerekli hale getirmektedir. Bu yapıda kadınların çoğunlukta olması ise imece kültürü gibi tüm kültürel değerlerin aktarılmasında başat olmalarına bağlanabilir. Kara (2016)'nın yaptığı çalışmada da imece kültürünü sürdürmede kadınların erkeklere kıyasla daha aktif olduğu ve kadınlar tarafından oluşturulan imece ortamlarında Türk sözlü kültürünün kuşaktan kuşağa aktarıldığı belirtilmiştir. Kırsaldaki kadın dayanışmasına yönelik böyle bir yapı yine, mekanik toplumsal yapı içerisindeki imece kültürünün bir göstergesi olarak alınabilir. Yaş ortalamasının yüksek olması, kişilerin yoğun olarak emekli sonrası çalışan olmalarına bağlanabilir. Katılımcılar arasında bir yüksekokul mezunu kişinin olması, onu aynı zamanda grubun lideri yapmaya yettiği gözlemlenmiştir.

### İmece ile İlgili Görüşler

Tablo 2'de imece ile ilgili görüşlere yer verilmiştir. İlgili kavramların katılım sıklığı ise katılımcılar tarafından kabul görme durumuna göre yapılmıştır.

Katılımcılara ilk olarak, "İmece nedir? Bir fikriniz var mı? sorusu yöneltilmiştir. Katılımcılardan K2, K7 ve K10 bu soruyu "köy yardımlaşması", K7 ise köyde yardımlaşarak yaptığımız faaliyetler bütünü" olarak açıklamıştır. Katılımcılardan K4, K5, K6, K8 "köylünün toplu bir şekilde iş yapması", K11 ise "iş birliği yapma" olarak ifade etmiştir. Katılımcılardan K1'in "...köyde tek kişinin altından

kalkamayacağı bir iş olduğunda köylüye haber verilip iş yapma yetisine sahip olan herkesin çağırılması ve elbirliği ile bir işin yapılmasıdır. Bence imece budur..." ifadesinden de el birliği ile imece yapma anlamı çıkmaktadır. Verilen cevaplar ışığında katılımcıların imece kavramını bildikleri anlaşılmaktadır. Araştırmanın örnekleme kapsamında yer alan katılımcıların yaşça büyük olmaları nedeniyle böyle bir sonucun ortaya çıkması beklenen bir durum olarak görülebilir. Nitekim Giresun iline bağlı Tirebolu-Doğankent yöresinde yapılan çalışmada (Kara, 2016), araştırmaya katılan genç nüfusun önemli bir kısmının imece kültürünü duymalarına karşın uygulamada çok karşılaşmadıkları belirtilmiştir.

**Tablo 2:** İmece ile İlgili Bulgular

SORULAR	İLGİLİ KAVRAMLAR	SIKLIKLAR
1. İmece nedir? Bir fikriniz var mı?	Yardımlaşma	3 / 11
	Toplu iş yapma	4 / 11
	Ortak çalışma	2 / 11
	İş birliği	1 / 11
	El birliği	1 / 11
2. Sizin şu anda yaptığımız işin imece kültürü ile ilgili bir alakası var mı?	Misafire sunulan yiyecek ve içeceklerin tamamı	9 / 11
	Misafirlerin istek ve ihtiyaçları	1 / 11
	Konuklara yapılan yemekler	1 / 11
3. Bu ortaklaşa veya imece ağırlama yapma fikri nasıl gelişti?	Bir kişinin onlara liderlik yaptığı	10 / 11
	Kendisinin bu işi başlattığı	1 / 11
4. Ziyaretçilerin ağırlanmasında imece usulüyle hangi işler yapılmaktadır?	Çeşitli etkinliklerin hazırlanması	6 / 11
	Temizlik işi	3 / 11
	Yiyecek – içecek hazırlık	2 / 11
5. Ağırlama sürecinde yer alan işler, nasıl organize edilmektedir?	Organizasyonu iki kişi yönetiyor	9 / 11
	Liderler yapılacak işleri paylaşıyor	2 / 11
6. Ziyaretçilerin katkı verdikleri işler var mı? Ziyaretçilerle	Gelinen mevsime göre meyve sebze toplama	9 / 11



birlikte hangi işleri yapıyorsunuz?	Ekmek yapımı	1 / 11
	Temizlik	1 / 11
7. Ziyaretçilerin olumlu veya olumsuz algısı nasıl?	Güler yüzü ayrılma	9 / 11
	Bazen olumsuzluklar olduğu	1 / 11
	Herkesi tatmin edemeyeceklerini	1 / 11
8. Köyünüzde yürütülen (ağırlama dışında) başka imece var mı?	Ölüm, doğum, düğün gibi olaylarda	5 / 11
	Tarımsal faaliyetlerde	4 / 11
	Camii temizliği	1 / 11
9. İmece şeklinde yürüttüğünüz bu iş sizlere ekonomik, sosyal ve kültürel yönden nasıl katkı veriyor?	İmece ile eskisi kadar iş olmadığı	1 / 11
	Yeni bir şey öğrenip para kazandıklarını	6 / 11
	Tahsillendiklerini ve eğitildiklerini	2 / 11
	Sosyal statülerinin değiştiklerini	2 / 11
10. Bu sistemin daha iyi hizmet vermesi için neler yapılmalıdır?	Sosyalleştiklerini	1 / 11
	Cevap alınamamış	10 / 11
	Eğitim ihtiyacı olduklarını	1 / 11

Katılımcılara ikinci olarak, "Sizin şu anda yaptığınız işin imece kültürü ile bir alakası var mı?" sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların neredeyse tamamı yani 9/11'i (K1, K2, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11) "misafirlere sunulan yiyecek ve içeceklerin tamamı imece kapsamında değerlendirilebilir" yanıtını vermiştir. Farklı olarak K3 "...akşam eğlence amaçlı misafirlerin bir alanda toplandığını, bu misafirlerin istek ve ihtiyaçlarını imece usulüyle yaptıklarını..." söylemiştir. Bir başka katılımcı K4 ise "...gelen konuklara yapılan yemekler ya da kahvaltı bunların yanında ekmek yapımının tamamının imece usulü ile yapıldığını..." beyan etmiştir. Verilen cevaplardan da anlaşılacağı üzere, katılımcılar şu anda yaptıkları turizm faaliyetinin imece ile alakalı olduğunun farkındadır. Bu da yaptıkları işin bireysel değil de toplu bir şekilde yapılması gerekliliğinin bildiklerini göstermektedir. Bu kapsamda turizmin, toplumsal dayanışmayı arttırdığı söylenebilir.

Katılımcılar, görüşmenin "Kurşunlu köyünde imece usulü ağırlama yapma fikri nasıl gelişti?" şeklindeki üçüncü sorusuna 10/11'i K3 kodlu kişinin onlara liderlik yaptığını söylemiştir. Lider konumunda olan K3 ise "...hayatı boyunca üç binden fazla kitap okuduğunu..." belirtmiş ve buna ek olarak: "...bir gün kırsal turizm ile ilgili kitap okuduğunu ve kendisine neden burada böyle bir turizm

faaliyeti olmasın diye sorduğunu..." ifade etmiştir. "...kırsalda mutlu kadın görmek istiyorum ideolojisi ile bir avuç kadını toplayıp, bakın hem eğlenip hem para kazanacağız deyip onları ikna ederek, evvelinde çadır kampı sonrasında ise bir evi misafire açtık, imece usulü ağırlama yapma fikri böyle oluştu" şeklinde açıklamıştır. Bu durum, imece kültürü ile liderlik anlayışının bağdaştığını göstermektedir.

Katılımcılara dördüncü olarak "Ziyaretçilerin ağırlanmasında imece usulüyle hangi işler yapılmaktadır?" sorusu sorulmuştur. Katılımcıların çoğunluğunun (K1, K2, K5, K7, K8, K9) verdiği cevap olarak "...çeşitli etkinliğin hazırlanması (kına gecesi, meyve-sebze toplama, dağa tırmanış, kültürel gezi, ekmek pişirme vb.) ..." daha sonra ise, K3, K4, K10 tarafından "...misafirin ortak kullanım alanının temizlenmesi ve hazır hale getirilmesi..." olarak ifade edilmiştir. Farklı olarak K6 ve K11 ise "yiyecek-içecek ile ilgili herhangi bir şeyin hazırlığı ve sunumu sırasında doğan tüm faaliyetlerin imece usulüyle yapılması" olarak beyan etmişlerdir. Görüldüğü üzere, köy içerisinde yapılan konaklama işlerinin her bir basamağında kültürel mirasın bir parçası olan imece kültürü yer almaktadır.

"Bir ağırlama sürecinde yer alan işler, nasıl organize edilmektedir?" olan beşinci soruya katılımcıların neredeyse tamamı yani 9/11'i organizasyonu iki kişinin yürüttüğünü söylemiştir. Organizasyonu yürütme görevini üstlenen K3 ve K6 ise "...iş paylaşımında gelecek kişilerin pay edilmesini, etkinliklerin hazırlanmasından misafirin uğurlanmasını, çeşitli imece usulü ile üretilen şeylerin ne kadar ve kaçtan satılmasına kadar çoğu işi organize ettiklerini..." ifade etmişlerdir.

Katılımcılar, görüşmenin "Ziyaretçilerin katkı verdikleri işler var mı? Ziyaretçilerle birlikte hangi işleri yapıyorsunuz?" şeklindeki altıncı sorusuna 9/11'i "...misafirlerin geldikleri mevsime göre; onlarla kızılcık, ıhlamur, elma, armut, ayva, vişne, şeftali, kayısı, çilek, marul ve yenilebilir ot gibi çeşitli ürünleri toplama işlerini yaptıklarını..." söylemiştir. Farklı cevaplardan K4 "...hayvan bakımı, ekmek yapımı gibi işlere misafirler de katılıyor, onlar hem öğreniyor hem eğleniyorlar..." olarak beyan etmiştir. Katılımcılardan K3 ise "...bir misafirin kümesi temizlemek istediğini ve büyük bir kümesi yardım almadan temizlediğini kendisinin de şaşırıp kaldığını..." ifade etmiştir. Cevaplara bakarak, misafirlerin de bu dayanışmaya katkı verdiği ve imece kültürünün misafirlere de yaşatıldığı görülmektedir. Misafirlerin unutulmaya yüz tutan bu kültürü turizm aracılığıyla hatırlaması, günümüzün organik dayanışma kültürüne rağmen önemli bir çabadır. Bu sayede misafirlerin, yaşadıkları metropollerde yer almayan imece kültürünü bir nebze olsa yaşamaları ve gelecek kuşaklara aktarılmasına yardımcı olmaları beklenmektedir.

Yedinci soruyla ilgili bulgulara bakıldığında, "Ziyaretçilerin olumlu veya olumsuz algısı nasıl?" sorusuna katılımcıların 9/11'i (K1, K2, K3, K5, K7, K8, K9, K10, K11) "...genellikle misafirlerin köyden güler yüzlü olarak ayrıldıklarını, ama illaki arada mutsuz olanların da olduğunu..." söylemiştir. Farklı bir cevap olarak K6 "...misafirlerden birinin sakın reklam yapmayın da fazla kişi gelmesin, bu doğa ve siz bozulmayın hep böyle güzel kalın..." dediğini ifade etmiştir. Ek olarak K4 ise "...olumsuzluk illa ki oluyor, insanlar rahata alışmış, burası kırsal turizm, buranın köy olduğunu unutuyorlar galiba ondan dolayı olumsuzluk oluyor lakin genelde olumlu oluyorlar, bunu da bir gelen tekrar geliyor, arkadaşımı ya da akrabasını getiriyor, dört senedir gelen var..." şeklinde açıklamıştır. Konuyla ilgili verilen cevaplar, kırsal turizm faaliyetini gerçekleştiren ve çoğunlukla Kurşunlu köyünden mutlu ayrılan kişilerin, bu köyün tanıtımını yapabileceğini düşündürmektedir. En iyi reklam aracı olarak düşünülen ağızdan ağıza reklam sayesinde, bu turizm faaliyetine daha fazla kişi katılabilir ve kırsal kalkınma sağlanmış olur.

"Köyünüzde yürütülen (ağırlama dışında) başka bir imece var mı?" sorusuna katılımcıların, (K4, K5, K6, K8, K11) verdiği cevaplarda öncelikle "...ölüm-doğum-düğün veya buna benzer törenlerde çeşitli işlerin yapımı" sonrasında bazı katılımcılar, (K1, K2, K3 ve K10) "ne kadar teknoloji gelişmiş olsa dahi tarımda imecenin az da olsa devam ettiğini, fidan dikme, çeşitli meyve-sebzenin dikimi ve hasadında yardımlaşmalarını..." söylemişlerdir. Kara (2016)'nın çalışmasında da benzer şekilde,

katılımcılar tarafından göçe bağlı olarak tarım işlerinde gerçekleştirilen imece kültürünün azaldığı ancak düğün, cenaze gibi olaylarda imece kültürünün halen devam ettiği belirtilmiştir. Bununla birlikte K7 tarafından "...camii temizliği, çevrenin temiz tutulması vb...." K6 ise "köylerde imece olarak yapılacak fazla işin kalmadığını, devletin her şeyi yaptığı, insan gücünden makinelerin gücüne geçildiğini, ama kültür olarak imecenin varlığını koruduğunu, birinin başına bir olay gelse örneğin yangın gibi hemen herkesin imece usulüyle yardım edeceğini..." ifade etmiştir. Gelen cevaplardan anlaşılacağı üzere, imece ile yapılan işlerin günümüzde azaldığı, lakin imece anlayışıyla yapılan ağırlama faaliyeti sayesinde imecenin bir nebze de olsa canlandığı görülmektedir.

Dokuzuncu soruyla ilgili bulgular incelendiğinde, "İmece şeklinde yürüttüğünüz bu iş, sizlere ekonomik, sosyal ve kültürel yönden nasıl katkı veriyor?" sorusuna katılımcıların 6/11'i (K1, K2, K5, K6, K9, K10,) "...az da olsa para kazanıyoruz buraya gelen turistlerle konuşup yeni bireyler öğreniyoruz..." demiştir. Katılımcılardan K3 "...buraya tahsilli kişiler, her şeyi tatmış, görmüş geçirmiş kişiler geliyor ve bu kişiler bizi sanki eğitiyor..." şeklinde ifade etmiştir. Katılımcılardan K4 "...üniversite okumadım ama üniversite okumuş gibi oldum..." şeklinde beyan etmiştir. Farklı bir cevap olarak K7 "...ben hiç köyden dışarı çıkmadım. Dış dünyayı hiç bilmiyordum, bu yaptığımız iş sayesinde sosyalleştik, EMİTT'e, TÜYAP'a davet ettiler gittik gördük. Tiyatro oynadık (tarladan tiyatroya), her şey çok değişti..." demiştir. Katılımcılardan K11 "...kayın validemin yanımda havam değişti. Kocamın bana hitabı bile değişti hanım diyor..." şeklinde cevap vermiştir. Katılımcılardan K8 ise "...para kazandım, kazandığım para ile çok güzel çiçek bahçesi yaptım evimin önüne. Eğer bu iş olmasaydı böyle bir bahçe kuramazdım, kocam izin vermezdi..." olarak ifade etmiştir. Cevaplardan da anlaşılacağı üzere, imece şeklinde yürütülen bu turizm faaliyeti sayesinde ufakta olsa ekonomik kalkınma gerçekleştiği görülmektedir. Daha çok kadınların yürüttüğü bu faaliyet sayesinde kırsalda ki kadınların hane içine gelir sağlaması ile kırsaldaki kadının, sosyal olarak rolünün değiştiği görülmektedir. Kaderli (2008)'nin Deliorman'ın Aydoğdu köyündeki yaptığı çalışmada, erkeklere kıyasla kadınlar için imece ortamlarının daha önemli bir yere sahip olduğu vurgulanmıştır. Altunöz Sürücü ve diğ. (2017) tarafından Ankara'nın Beypazarı ilçesinde yapılan çalışmada da özellikle istihdam imkânının, eğitim düzeyinin, aile gelirinin düşük olduğu kırsal kesimde yer alan kadınların günlük hayatlarındaki bilgi ve becerilerini ekonomik bir kazançla dönüştürmesinin, bölge ekonomisine ve aile yaşam kalitesinin yükselmesine katkı sağladığı belirtilmiştir. Söz konusu bulgular, kırsal kesimdeki kadınların bir birey olarak iş ve toplum hayatına katıldığını göstermesi bakımından önemlidir.

Katılımcılara son olarak "Bu sistemin daha iyi hizmet vermesi için neler yapılmalıdır?" sorusunu sadece K6 kodlu katılımcı "...eğitim ihtiyacımız var, özellikle bu işin uzmanı olan kişilerden turizmci olur, ziraatçı olur bize eğitim versinler istiyorum..." şeklinde ifade etmiştir. Buna ek olarak "daha iyi hizmet için yeni ürün paketleme, yeni logo ve yeni ambalaj makinesi alacağız. Sattığımız ürünlerin daha güzel görünmesini, göze hitap etmesini istiyoruz..." şeklinde imece usulüyle yaptıkları turizm faaliyetinin daha başarılı olması için geleceğe yönelik planlarının olduğunu aktarmıştır.

Bu sonuçlara bakarak, katılımcıların şu anda yaptıkları turizm faaliyetinin imece ile alakalı olduğunu bildikleri söylenebilir. Bu durum, yapılan işin bireysel değil, toplu dayanışma ile yapılmakta olduğu ve bu bağlamda bir mekanik dayanışma içinde olduklarını göstermektedir. Başka bir ifade ile mekanik bir dayanışmanın halen geçerli olduğu bu köyde, imece sistemi kolay yaşatılabilmektedir. Bu doğal yapılanmanın turizm amaçlı kullanımındaki başarılı sonucu ise turizmin doğasındaki toplumsal dayanışma ve ekip çalışmasına bağlı olma ile açıklanabilir. Ayrıca, köyde ortaklaşa yürütülen turizm faaliyeti sürecinde misafirlerin de rol alması, organik toplumlardaki müşteri yaklaşımında bulanmayan bir uygulamadır. Misafirler de yerli halk gibi imece kültürünü yaşarken, aynı zamanda bu kültürün yaşamasına da yardımcı olmaktadır. Ancak bu işlerin ya da hizmetlerin sırf dayanışma şeklinde yürütülmediği, bir ekonomik çıkar sağlandığı da göz ardı edilmemelidir. Bu faaliyet ya da dayanışma, salt sosyal amaçla değil,

ekonomik olarak bir gelir elde etmek amacıyla yapılmaktadır. Bu nedenle, imece kültürünün turizm amaçlı kullanılmasında, deformasyona uğramamasına ve çok fazla ticari kaygılar gözetilmeden butik yapılarla sürdürülmesine özen gösterilmelidir.

## **SONUÇ VE DEĞERLENDİRME**

Türkiye’de kırsal alanda yaşamını idame ettiren, geçimini kuru tarım ve minimal şekilde hayvancılıkla sağlayan nüfusun büyük bir kısmı göreceli olarak yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır (Oğuz vd., 2010). Ülkede yoksullukla mücadele konusunda kapsamlı, bütüncül ve sistemli bir yaklaşımın olduğu söylenemez. Yoksulluk, her şeyden önce yapısal olarak çok boyutlu bir sorundur ve çözüm üretiminde ekonomik, toplumsal, kültürel yapı ve ilişkilerin dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca, yoksulluk ile mücadele, devletin asli ve birincil görevleri arasındadır. Oysa son dönemde yoksullukla mücadeleye bakış ve benimsenen yöntemlerde hâkim olan yaklaşım, bu sorunu devletin asli görevi olarak görmekten çok, geleneksel aile dayanışması, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin çabaları ve hayırsever varlıklı yurttaşların katkıları ile çözüme şeklindedir (Gürses, 2007).

Yoksulluğun ve gelir dağılımındaki eşitsizliklerin giderek arttığı günümüzde, turizmin sürdürülebilir kalkınma kapsamında yoksulluğu azaltmada etkili olabileceği düşünülmektedir (Özkök, 2006). Bilhassa farklı turizm arz kaynaklarına sahip Kurşunlu köyünde olduğu gibi, farklılaşan turizm anlayışına yönelik yeni turizm ürünlerinin oluşturulabileceği ve bu bölgelerde turizmin bölgeler arası eşitsizliği giderici özelliğinden yararlanılarak, yoksullukla mücadele aracı olarak kullanılabilirliği düşünülmektedir. Nitekim imece usulüyle yapılan turizm faaliyeti sayesinde kırsal kesimde yaşayan köylünün bir ekonomik gelir elde etmesi, bu düşünceyi destekler niteliktedir. Bununla birlikte, kırsal turizm bağlamında yapılan ortaklaşa işler yani imece usulü ile yapılan kırsal turizm faaliyetinin, sosyal ve kültürel yönden kırsal kesimdeki kadının rolünü değiştirmesiyle ve unutulmaya yüz tutan imece kültürünü canlandırmasıyla olumlu katkılar sağladığı görülmüştür. Ayrıca, Kurşunlu köyünde turizm bağlamında yaşatılmaya çalışılan imece kültürünün kırsal turizm faaliyetiyle bütünleşmesi, toplum içindeki birlik ve dayanışmanın bu kültür ile sürdürülmesi, gelecek nesillere aktarılması konularında da yarları olduğu belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında elde edilen diğer önemli sonuçlar ise köydeki yaşamını idame ettiren halk, imece kavramının farkında ve yaptıkları kırsal turizm faaliyetinin imece ile çok alakalı olduğunu düşünmektedir. “Kırsalda mutlu kadın görmek istiyorum” ideolojisi ile hayata geçen imece usulü ile ağırlama yapma fikri, bugün köye gelen ziyaretçileri de memnun etmeye başlamıştır. Ziyaretçilerin mutlu ayrılması ise köyün reklam ve tanıtımı açısından önemlidir. Bu sayede, köydeki turizm faaliyetlerine daha fazla kişi katılabilir ve elde edilen gelir sayesinde kırsal kalkınmanın gerçekleşmesine yardımcı olabilir. Bundan sonrasında Kurşunlu köyünde uygulanmaya başlayan imece usulünün, butik bir tarz olarak patentinin alınıp, tüm dünyaya tanıtımı yapılmalıdır. Ulusal ve uluslararası alanda böyle bir patent ile yörenin bilinirliğinin artması diğer yöreler için bir örnek teşkil edecektir. Aynı zamanda böyle bir patent, yerel kalkınma modellerine (örneğin, Yavaş Şehir) de alternatif bir yerli marka olacaktır. Bu amaçla, imece geleneği turizm yanında, kültür, sosyoloji ve toplumsal cinsiyet çalışmalarında da yer almalıdır. Kültürel mirasa dair farkındalık oluşturmanın ve korumanın en iyi yollarından biri sadece turizm olmamalıdır. Diğer sosyal ve kültürel alanlarda da günümüz dünyasının organik ve bireyci yapısı ile baş edebilmede önerilen bir toplumsal model olmalıdır. Ancak bu durumda bu kültürün korunması ve sürdürülebilir olması mümkün olacaktır.

Bu kapsamda ilgili yerel yönetimlere de önemli görevler düşmektedir. Yerel yönetimlerin, butik tarzda işletmecilik anlayışını benimseyen toplum temelli turizm politikaları oluşturması

önerilebilir. Böylelikle herkesi sürece dahil eden bir yaklaşım benimsenebilir ve karşılaşılan sorunların üstesinden el birliği ile yani imece usulüyle gelinebilir. Bununla birlikte, bu çalışma Kurşunlu köyündeki yerel halkın görüşleri ile kısıtlıdır. İlerleyen dönemlerde, benzer bir çalışma yapılarak yerel halkın görüşlerinde farklılık olup olmadığı incelenebilir. Ayrıca, imece kültürünün turizmde kullanılmasına yönelik başka toplum yapıları ile ilgili örnekler (organik toplumlarda) seçilebilir ve elde edilecek sonuçlar karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilir.

## KAYNAKÇA

- Akıncı, Z. ve Sönmez, N. (2015). Engelli Bireylerin Erişebilir Turizm Beklentilerinin Değerlendirilmesine Yönelik Nitel Bir Araştırma, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 26 (1): 97-113.
- Akmaz, A. ve Sürme, M. (2018). Somut Olmayan Kültürel Miras Kapsamında Mevlevi Sema Törenleri, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (84): 425-431.
- Aksoy, Y. (2017). *İmece*, <http://www.butundunya.com/pdfs/2017/08/095-097.pdf>, [Erişim Tarihi: 02.05.2019].
- Alper, K. (2017). *Anadolu'nun İş Yapma Kültürü "İmece" Örnek Olmalı*, <http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/anadolunun-is-yapma-kulturu-imece-ornek-olsun-40678579>, [Erişim Tarihi: 02.05.2019].
- Altunöz Sürücü, Ö., Kargiglioğlu, Ş. ve Ak, S. (2017). Kırsal Turizmde Geleneksel Kültürün Yansıtılması ve Kadın İstihdamı: Beypazarı Örneği, *1. Uluslararası Sürdürülebilir Turizm Kongresi*. Kastamonu. ss: 550-565.
- Ar, H. (2015). *Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasında Turist Rehberlerinin Rolü*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Ar, H. ve Uğuz, S. Ç. (2015). Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasında Turist Rehberlerinin Rollerine Yönelik Turist Alguları Üzerine Bir Araştırma, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (41): 1406-1418.
- Aron, R. (2010). *Sosyolojik Düşüncenin Evreleri*. (Çeviren, Alemdar, K.; 8. Basım) Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aydın, S. ve Atay, A. T. (2009). *Halk Bilimi Toplumsal Uygulamalar Törenler ve Ritüelleri Geçiş Törenleri*, Ankara: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Kültür Portalı Projesi.
- Ayhan, B. (2008). Olağanüstü Durumlarda Toplumsal Dayanışma ve Bütünleşmeye Basının Katkısı: Millî Mücadele Dönemi Türk Basını, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19: 75-99.
- Bahar, H. İ. (2009). *Sosyoloji*. (3. Basım), Ankara: Usak Yayınları.
- Bektaş Karabatak, N. (2018). İmece Kültürü ve İmece Kelimesi Üzerine. *Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5 (18): 490-501.
- Çapar, G. ve Yenipınar, U. (2016). Somut Olmayan Kültürel Miras Kaynağı Olarak Yöresel Yiyeceklerin Turizm Endüstrisinde Kullanılması, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 4 (1): 100-115.
- Çevik, S. ve Yıldırım Saçılık, M. (2016). Somut Olmayan Kültürel Miras Unsurlarının Yenilikçi Turizm Ürünlerine Dönüştürülmesi: Bir Örnek Olay İncelemesi, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 47: 331-341.

- Dilik, S. (1988). Sosyal Güvenliğin Tarihsel Gelişimi, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 43 (1): 41-80.
- Durkheim, E. (2006). *Toplumsal İşbölümü*. (Çeviren, Ozankaya, Ö.) Ankara: Cem Yayınları.
- Ekinci, O. (2018). Adorno, Habermas ve Rorty’de Toplumsal Dayanışma, *İnsan & Toplum Dergisi*, 8 (1): 1-36.
- Eren, H. (1974). Anadolu’da Toplu Yardımlaşma Gelenekleri- İmece, *Türk Dili*, 271: 545- 549.
- Ergun, D. (1984). *100 Soruda Sosyoloji El Kitabı*. (4. Basım), İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Güdü Demirbulat, Ö., Sonat, S. S. ve Bozok, D. (2015). El Sanatları ve Turizm İlişkisi Çerçevesinde Türk Halı Dokumacılığının UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listesinde Yer Alan Örnekler Doğrultusunda Değerlendirilmesi, *14. Geleneksel Turizm Paneli*. Sakarya. ss: 564-579.
- Gürses, D. (2007). Türkiye’de Yoksulluk ve Yoksullukla Mücadele Politikaları, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17 (1): 59-74.
- Kaderli, Z. (2008). Deliorman’ın Aydoğdu Köyünde Meci/İmece, *Türkbilig/Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 9 (16): 90-112.
- Kara, M. A. (2016). Toplumsal Dayanışma Kavramı Temelinde İmece Kültürü: Tirebolu-Doğankent Yöresi Örneği, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 53: 377-386,
- Karabaşa, S. (2014). *Geçmişten Geleceğe Yaşayan Kültür Mirasımız Türkiye Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri*, Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Marshall, G. (1999). *Sosyoloji Sözlüğü*. (Çeviren, Akınhay, O.; Kömürcü, D.) Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Oğuz, C., Ergun, H., Küçükçongar, M., Kan, M., Kan, A. ve Demiröz, E., (2010). Türkiye’de Kırsal Alanda Tarımda Yoksulluk, Yoksulluğun Nedenleri ve Çözüm Önerileri: Konya İli Örneği, *Uluslararası Yoksullukla Mücadele Stratejileri Sempozyumu: Deneyimler ve Yeni Fikirler*. İstanbul. ss: 287-298.
- Özkök F. (2006). Yoksulluğun Azaltılmasında Turizmin Yeri, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 5 (15): 85-98.
- Pehlivan, Y. (2009). Anadolu İmecesini, <https://www.xing.com/communities/posts/anadolu-imecesi-1007395740>, [Erişim Tarihi: 04.05.2019].
- Pekerşen, Y. ve Çalık, İ. (2017). Konya’da Keçecilik Geleneğinin Somut Olmayan Kültürel Miras Açısından Değerlendirilmesi, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20 (37): 339-355.
- Pelit, E. ve Türkoğlu, T. (2019). Somut Olmayan Kültürel Miras Değerlerinin Turizme Yansımaları: Ebru Sanatı Üzerine Bir İnceleme, *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 101-118.
- Ritzer, G. (1992). *Sociological Theory*. (3. Basım), New York: McGraw-Hill.
- Slattery, M. (2007). *Sosyolojide Temel Fikirler*. (Haz. Tatlıcan, Ü.; Demiriz, G.) İstanbul: Sentez Yayıncılık.
- T. C. Bilecik Belediyesi (2019) <http://www.bilecik.bel.tr/icerik/242/1698/kursunlu-koyu.aspx>, [Erişim Tarihi: 27.04.2019].
- T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı (2019) <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR51124/imece.html>, [Erişim Tarihi: 22.03.2019].

Taburoğlu, Ö. (2018). *Toplumsal Dayanışma, İşbölümü ve Dilencilik Olgusu Arasındaki İlişkiler: Almanya ve Türkiye Karşılaştırması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Türk Dil Kurumu (2019a) [http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5ccdf44a810d13.00740764](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5ccdf44a810d13.00740764), [Erişim Tarihi: 18.04.2019].

Türk Dil Kurumu (2019b) [http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cce112aee7236.88132495](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cce112aee7236.88132495), [Erişim Tarihi: 18.04.2019].

Türk Dil Kurumu (2019c) [http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com\\_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cce23c1403b49.67455179](http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cce23c1403b49.67455179), [Erişim Tarihi: 03.05.2019].

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) (2019) <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr>, [Erişim Tarihi: 18.04.2019].

Ulubey, Ö. (2008). *Toplumsal Dayanışmanın Sağlanması da Eğitimin İşlevi: Emile Durkheim ve Ziya Gökalp'in Görüşlerinin Karşılaştırılması Olarak İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, Muğla.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (8. Basım), Ankara: Seçkin Yayıncılık.